

Vesele velikonočne praznike želimo
bralcem, prijateljem,
raznašalcem in podpornikom

CENA 20 LIR

NEDEMOKRATIČNE ZAHTEVE CENTRA IN DESNICE SO BILE SPREJETE

PREMENJEN ZAKON O POKRAJINSKIH VOLITVAH groba diskriminacija proti Slovincem in demokratom

Odločen protest Odbora za sodelovanje med KP TO in federacijo PSI - Protest leve opozicije v občinskem svetu - Tudi vodstvo Unita populare proti spremembi - O zadevi bodo obveščeni opozicijski poslanci - Ali naj občinske svetovalce zopet volimo na podlagi sleparskega zakona s sistemom vezanih list iz leta 1951?

prokrajinskem svetu, mestu pa 22. Toda dr. Palamara je šel celo preko teh demokratičnih zahtev, ker je dodelil prvemu volilnemu okrožju, t. j. občini Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor tudi vse ostale vasi tržaške občine v Opčinam in celo Barkovljani in Greto vred! Na ta način je to volilno okrožje tako formirano, da se bo moglo celo omogočiti, da pride do izraza volja slovenskih vasi in vseh treh slovenskih volilnih občin. Po drugi strani II. volilno okrožje v Miljami in Dolino vključuje Bazovico, dočim imajo Bane, Trebče, Gropada, Padriče in Lonjev vključeni v XIII. mestno okrožje. Sv. Jakob pa je razdeljen kar na pet delov in vključen v pet različnih okrožij.

Za tega izhaja, da generalni višnji komisar ni samo spremenil zakon o pokrajinskih volitvah na krivičen način glede na razdelitev okrožij in mest, marveč je grupiral okrožja tako, da so se ljudski okraj razmesarili, da ne bi mogla priti na noben način do veljavne prava slika Trsta in da se ne bi uveljavile levčarske sile.

Zakon o pokrajinskih volitvah, ki velja v Italiji, določa, da glavno pokrajinsko mesto se sme imeti več kot polovico amonimialnih volilnih okrožij, da ne za vsi ostalih občin pokrajine TO načelo je popolnoma pravilno, ker bi v nasprotnem primeru glavno mesto pokrajine s svojim velikim številom prebivalcev onemogočilo uveljavitev zahtev in želji pokrajinskega žaleđa.

Tudi rimska pokrajina je skraj v istem položaju kot tržaška. Kljub temu niso zaradi nje spremenili zakona. Za Trst pa je bil zakon spremenjen v očividnem nasprotju z veljavnim zakonom, v nasprotju z volilnimi načeli v pokrajinskih volitvah, v nasprotju s pokrajinskim svetu in v občinskih svetih, da se celo takih trikov poslužuje? Kdor se boji demokratičnih načel, pomeni, da gradi vso svojo zgradbo na zelo trhih podlagi. Pomeni, da se sedanja vlada, ki sloni na demokratičnih in drugih centralističnih staniščih, zelo boji volitve v Trstu, ker ni še nič napravila za rešitev našega mesta iz težke gospodarske krize, iz nezmožnosti, da bi prišla do izraza ljudska volja.

va mora priti v parlament, ker se mora ta krivica popraviti. Trst ni drugorzredna pokrajina, ki jo je treba zapustiti na vse načine. Naj se zato dvigne med našim ljudstvom protest proti temu nečudnemu odloku, ki hučejo na tako grob način onemogočiti, da bi prišla do izraza ljudska volja.

Sovjetska pomoč Egiptu

Sovjetska zveza je ponudila Egiptu velike količine urana za graditev atomskih naprav v državi. ZSSR je istočasno ponudila Egiptu p-moč sovjetskih strokovnjakov za raziskovanje puščajnih predelov, ker naj bi se nahajala ležišča urana. Domača ležišča bi morala služiti delu za osamosvojitve tudi na tem področju.

Zakaj je čaščenje osebnosti tuje marksizmu-leninizmu

«Pravda», glasilo CK KPSZ je v sredo objavila članek pod naslovom: «Zakaj je čaščenje osebnosti tuje marksizmu-leninizmu duhu». V članku se predvsem ugotavlja, kaj je čaščenje osebnosti — pise list — pomeni pretirano poveljevanje nekaterih ljudi, katerim se pripisujejo nadnaravne lastnosti in značilnosti, spremenjajo jih skoraj v čudežna bitja, pred katerimi se klanjamo. Ta klanja napuša, tuje marksistične leninistične duhu podoba leninista, in sicer Stalina, je pri nas negovala v teku več let.

«Čaščenje osebnosti — pise list — pomeni pretirano poveljevanje nekaterih ljudi, katerim se pripisujejo nadnaravne lastnosti in značilnosti, spremenjajo jih skoraj v čudežna bitja, pred katerimi se klanjamo. Ta klanja napuša, tuje marksistične leninistične duhu podoba leninista, in sicer Stalina, je pri nas negovala v teku več let.

no preveč splošnega in abstraktnega značaja... Čaščenje osebnosti in način vodstva v zadnjem delu Stalinskega življenja sta povzročila veliko škodo. To je privedlo k potvorbi partijskih nacel, kršitvi revolucionarnih zakonitosti in k nepravilnemu zatiranju. Iz tega vzroka so se imperialistični agenti kakor Berija in njegovi sodalci lahko polastili vodilnih mest v stranki in vladi. Poraz, ki je zadal CK tej topli bedni ljudji, je omogočil ponovno vzpostavitev socialistične zakonitosti v državi.

«Nedvomno je, da je Stalin imel velike zasluge za našo partijo, za delavski razred, za mednarodno delavsko gibanje. Vsem je znana njegova vloga v pripravi in izvedbi socialistične revolucije, v državljanski vojni, v borbi za izgradnjo socializma. S tem, da je zasedel vrhuno mesto generalnega sekretarja Centralnega komiteja partije, je Stalin prišel v število vodilnih osebnosti partije in sovjetske države. Prav posebno v prvih letih po Leninovi smrti se je skupno z ostalimi člani Centralnega komiteja aktivno boril za leninizem. Stalin je bil eden izmed najmočnejših marksistov. Njegova dela, njegova logika, njegova volja so veliko vplivala na kadre in na delo partije.

«Sledilci naukom velikega Lenina je partija pod vodstvom Centralnega komiteja izvršila veliko delo za industrializacijo in je dosegla vsem znane zgodovinske zmage. Te zmage so bile izbojane od partije proti neizprosnim ideološki borbi proti različnim leninizmu sovražnim tendencam — proti trockizmu, zionizmu, desničarskim oportunistom, buržoaznim nacionalistom — proti vsem tistim, ki so skušali partijo spraviti izven edine pravilne leninistične poti.

«S tem si je Stalin pridobil priljubljenost in simpatijo v partiji in med ljudstvom». List nadalje pravi, da si je Stalin v okviru velikanskih zmag, ki jih je dosegal delala v letih svoje obstoja začel pripisovati zasluge enega samega človeka. Brez vsake osebne skromnosti ni onemogočil hvale in čaščenja, pač pa ju je v vseni sredstvi podpiral.

«Pravda» nadalje pravi, da so Marks, Engels in Lenin ostro obsodili vsakršno manifestacijo čaščenja osebnosti in vedno opozarjali na ustvarjalno delo množice. Zatem pise: «O Stalinu ni mogoče reči, da se ni nikoli postavil proti pretiranemu čaščenju posameznih oseb in zmanjšanju zgodovinske vloge množice, toda njegove izjave so bile vedno podpiral.

«Prav tako se pravi, da ima KPSZ isti pečet. V zgodovini se ni dovolj poudarjala vloga ljudstva, partije in vojske v veliki domovinski vojni. Ustvaril se je položaj, da se je samo od Stalina pričakovala izdelava teorije, medtem ko so imeli drugi te nalogo, da to teorijo popularizirajo.

List poudarja, da se mora omnebiti ostankov čaščenja osebnosti. Likvidacija tega je zelo važna naloga, ki naj nam omogoči, da izključimo možnost, da bi se povrnilo podobno čaščenje osebnosti v kakršnikoli obliki.

V zaključku pise: «Partija je odločno načela vprašanje likvidacije čaščenja osebnosti, zato da se s tem ustvarijo ugodnejši pogoji za izpolnjevanje našega splošnega dela. Istočasno pa se podčrta, da je kritično in resno postavljanje tega vprašanja najboljši dokaz velike politične in moralne sile partije, njene tesne povezave z ljudstvom in nedotakljivosti leninističnih načel. »Vse zgodovinske izkušnje Komunistične partije Sovjetske zveze dokazujejo na prepričljiv način, da je politika naše partije pravilna in vztrajna, da je bila vr velikih, zgodovinskih zmag sovjetskega ljudstva, da odgovarja življenjskim interesom delovnih ljudi, da kaže edino pravilno pot h komunizmu, da je zor v navdih za vse mednarodno komunistično in delavsko gibanje.

«Partija je odločno načela vprašanje likvidacije čaščenja osebnosti, zato da se s tem ustvarijo ugodnejši pogoji za izpolnjevanje našega splošnega dela. Istočasno pa se podčrta, da je kritično in resno postavljanje tega vprašanja najboljši dokaz velike politične in moralne sile partije, njene tesne povezave z ljudstvom in nedotakljivosti leninističnih načel. »Vse zgodovinske izkušnje Komunistične partije Sovjetske zveze dokazujejo na prepričljiv način, da je politika naše partije pravilna in vztrajna, da je bila vr velikih, zgodovinskih zmag sovjetskega ljudstva, da odgovarja življenjskim interesom delovnih ljudi, da kaže edino pravilno pot h komunizmu, da je zor v navdih za vse mednarodno komunistično in delavsko gibanje.

«Partija je odločno načela vprašanje likvidacije čaščenja osebnosti, zato da se s tem ustvarijo ugodnejši pogoji za izpolnjevanje našega splošnega dela. Istočasno pa se podčrta, da je kritično in resno postavljanje tega vprašanja najboljši dokaz velike politične in moralne sile partije, njene tesne povezave z ljudstvom in nedotakljivosti leninističnih načel. »Vse zgodovinske izkušnje Komunistične partije Sovjetske zveze dokazujejo na prepričljiv način, da je politika naše partije pravilna in vztrajna, da je bila vr velikih, zgodovinskih zmag sovjetskega ljudstva, da odgovarja življenjskim interesom delovnih ljudi, da kaže edino pravilno pot h komunizmu, da je zor v navdih za vse mednarodno komunistično in delavsko gibanje.

«Partija je odločno načela vprašanje likvidacije čaščenja osebnosti, zato da se s tem ustvarijo ugodnejši pogoji za izpolnjevanje našega splošnega dela. Istočasno pa se podčrta, da je kritično in resno postavljanje tega vprašanja najboljši dokaz velike politične in moralne sile partije, njene tesne povezave z ljudstvom in nedotakljivosti leninističnih načel. »Vse zgodovinske izkušnje Komunistične partije Sovjetske zveze dokazujejo na prepričljiv način, da je politika naše partije pravilna in vztrajna, da je bila vr velikih, zgodovinskih zmag sovjetskega ljudstva, da odgovarja življenjskim interesom delovnih ljudi, da kaže edino pravilno pot h komunizmu, da je zor v navdih za vse mednarodno komunistično in delavsko gibanje.

«Partija je odločno načela vprašanje likvidacije čaščenja osebnosti, zato da se s tem ustvarijo ugodnejši pogoji za izpolnjevanje našega splošnega dela. Istočasno pa se podčrta, da je kritično in resno postavljanje tega vprašanja najboljši dokaz velike politične in moralne sile partije, njene tesne povezave z ljudstvom in nedotakljivosti leninističnih načel. »Vse zgodovinske izkušnje Komunistične partije Sovjetske zveze dokazujejo na prepričljiv način, da je politika naše partije pravilna in vztrajna, da je bila vr velikih, zgodovinskih zmag sovjetskega ljudstva, da odgovarja življenjskim interesom delovnih ljudi, da kaže edino pravilno pot h komunizmu, da je zor v navdih za vse mednarodno komunistično in delavsko gibanje.

«Partija je odločno načela vprašanje likvidacije čaščenja osebnosti, zato da se s tem ustvarijo ugodnejši pogoji za izpolnjevanje našega splošnega dela. Istočasno pa se podčrta, da je kritično in resno postavljanje tega vprašanja najboljši dokaz velike politične in moralne sile partije, njene tesne povezave z ljudstvom in nedotakljivosti leninističnih načel. »Vse zgodovinske izkušnje Komunistične partije Sovjetske zveze dokazujejo na prepričljiv način, da je politika naše partije pravilna in vztrajna, da je bila vr velikih, zgodovinskih zmag sovjetskega ljudstva, da odgovarja življenjskim interesom delovnih ljudi, da kaže edino pravilno pot h komunizmu, da je zor v navdih za vse mednarodno komunistično in delavsko gibanje.

«Partija je odločno načela vprašanje likvidacije čaščenja osebnosti, zato da se s tem ustvarijo ugodnejši pogoji za izpolnjevanje našega splošnega dela. Istočasno pa se podčrta, da je kritično in resno postavljanje tega vprašanja najboljši dokaz velike politične in moralne sile partije, njene tesne povezave z ljudstvom in nedotakljivosti leninističnih načel. »Vse zgodovinske izkušnje Komunistične partije Sovjetske zveze dokazujejo na prepričljiv način, da je politika naše partije pravilna in vztrajna, da je bila vr velikih, zgodovinskih zmag sovjetskega ljudstva, da odgovarja življenjskim interesom delovnih ljudi, da kaže edino pravilno pot h komunizmu, da je zor v navdih za vse mednarodno komunistično in delavsko gibanje.

«Partija je odločno načela vprašanje likvidacije čaščenja osebnosti, zato da se s tem ustvarijo ugodnejši pogoji za izpolnjevanje našega splošnega dela. Istočasno pa se podčrta, da je kritično in resno postavljanje tega vprašanja najboljši dokaz velike politične in moralne sile partije, njene tesne povezave z ljudstvom in nedotakljivosti leninističnih načel. »Vse zgodovinske izkušnje Komunistične partije Sovjetske zveze dokazujejo na prepričljiv način, da je politika naše partije pravilna in vztrajna, da je bila vr velikih, zgodovinskih zmag sovjetskega ljudstva, da odgovarja življenjskim interesom delovnih ljudi, da kaže edino pravilno pot h komunizmu, da je zor v navdih za vse mednarodno komunistično in delavsko gibanje.

«Partija je odločno načela vprašanje likvidacije čaščenja osebnosti, zato da se s tem ustvarijo ugodnejši pogoji za izpolnjevanje našega splošnega dela. Istočasno pa se podčrta, da je kritično in resno postavljanje tega vprašanja najboljši dokaz velike politične in moralne sile partije, njene tesne povezave z ljudstvom in nedotakljivosti leninističnih načel. »Vse zgodovinske izkušnje Komunistične partije Sovjetske zveze dokazujejo na prepričljiv način, da je politika naše partije pravilna in vztrajna, da je bila vr velikih, zgodovinskih zmag sovjetskega ljudstva, da odgovarja življenjskim interesom delovnih ljudi, da kaže edino pravilno pot h komunizmu, da je zor v navdih za vse mednarodno komunistično in delavsko gibanje.

«Partija je odločno načela vprašanje likvidacije čaščenja osebnosti, zato da se s tem ustvarijo ugodnejši pogoji za izpolnjevanje našega splošnega dela. Istočasno pa se podčrta, da je kritično in resno postavljanje tega vprašanja najboljši dokaz velike politične in moralne sile partije, njene tesne povezave z ljudstvom in nedotakljivosti leninističnih načel. »Vse zgodovinske izkušnje Komunistične partije Sovjetske zveze dokazujejo na prepričljiv način, da je politika naše partije pravilna in vztrajna, da je bila vr velikih, zgodovinskih zmag sovjetskega ljudstva, da odgovarja življenjskim interesom delovnih ljudi, da kaže edino pravilno pot h komunizmu, da je zor v navdih za vse mednarodno komunistično in delavsko gibanje.

«Partija je odločno načela vprašanje likvidacije čaščenja osebnosti, zato da se s tem ustvarijo ugodnejši pogoji za izpolnjevanje našega splošnega dela. Istočasno pa se podčrta, da je kritično in resno postavljanje tega vprašanja najboljši dokaz velike politične in moralne sile partije, njene tesne povezave z ljudstvom in nedotakljivosti leninističnih načel. »Vse zgodovinske izkušnje Komunistične partije Sovjetske zveze dokazujejo na prepričljiv način, da je politika naše partije pravilna in vztrajna, da je bila vr velikih, zgodovinskih zmag sovjetskega ljudstva, da odgovarja življenjskim interesom delovnih ljudi, da kaže edino pravilno pot h komunizmu, da je zor v navdih za vse mednarodno komunistično in delavsko gibanje.

«Partija je odločno načela vprašanje likvidacije čaščenja osebnosti, zato da se s tem ustvarijo ugodnejši pogoji za izpolnjevanje našega splošnega dela. Istočasno pa se podčrta, da je kritično in resno postavljanje tega vprašanja najboljši dokaz velike politične in moralne sile partije, njene tesne povezave z ljudstvom in nedotakljivosti leninističnih načel. »Vse zgodovinske izkušnje Komunistične partije Sovjetske zveze dokazujejo na prepričljiv način, da je politika naše partije pravilna in vztrajna, da je bila vr velikih, zgodovinskih zmag sovjetskega ljudstva, da odgovarja življenjskim interesom delovnih ljudi, da kaže edino pravilno pot h komunizmu, da je zor v navdih za vse mednarodno komunistično in delavsko gibanje.

«Partija je odločno načela vprašanje likvidacije čaščenja osebnosti, zato da se s tem ustvarijo ugodnejši pogoji za izpolnjevanje našega splošnega dela. Istočasno pa se podčrta, da je kritično in resno postavljanje tega vprašanja najboljši dokaz velike politične in moralne sile partije, njene tesne povezave z ljudstvom in nedotakljivosti leninističnih načel. »Vse zgodovinske izkušnje Komunistične partije Sovjetske zveze dokazujejo na prepričljiv način, da je politika naše partije pravilna in vztrajna, da je bila vr velikih, zgodovinskih zmag sovjetskega ljudstva, da odgovarja življenjskim interesom delovnih ljudi, da kaže edino pravilno pot h komunizmu, da je zor v navdih za vse mednarodno komunistično in delavsko gibanje.

«Partija je odločno načela vprašanje likvidacije čaščenja osebnosti, zato da se s tem ustvarijo ugodnejši pogoji za izpolnjevanje našega splošnega dela. Istočasno pa se podčrta, da je kritično in resno postavljanje tega vprašanja najboljši dokaz velike politične in moralne sile partije, njene tesne povezave z ljudstvom in nedotakljivosti leninističnih načel. »Vse zgodovinske izkušnje Komunistične partije Sovjetske zveze dokazujejo na prepričljiv način, da je politika naše partije pravilna in vztrajna, da je bila vr velikih, zgodovinskih zmag sovjetskega ljudstva, da odgovarja življenjskim interesom delovnih ljudi, da kaže edino pravilno pot h komunizmu, da je zor v navdih za vse mednarodno komunistično in delavsko gibanje.

«Partija je odločno načela vprašanje likvidacije čaščenja osebnosti, zato da se s tem ustvarijo ugodnejši pogoji za izpolnjevanje našega splošnega dela. Istočasno pa se podčrta, da je kritično in resno postavljanje tega vprašanja najboljši dokaz velike politične in moralne sile partije, njene tesne povezave z ljudstvom in nedotakljivosti leninističnih načel. »Vse zgodovinske izkušnje Komunistične partije Sovjetske zveze dokazujejo na prepričljiv način, da je politika naše partije pravilna in vztrajna, da je bila vr velikih, zgodovinskih zmag sovjetskega ljudstva, da odgovarja življenjskim interesom delovnih ljudi, da kaže edino pravilno pot h komunizmu, da je zor v navdih za vse mednarodno komunistično in delavsko gibanje.

«Partija je odločno načela vprašanje likvidacije čaščenja osebnosti, zato da se s tem ustvarijo ugodnejši pogoji za izpolnjevanje našega splošnega dela. Istočasno pa se podčrta, da je kritično in resno postavljanje tega vprašanja najboljši dokaz velike politične in moralne sile partije, njene tesne povezave z ljudstvom in nedotakljivosti leninističnih načel. »Vse zgodovinske izkušnje Komunistične partije Sovjetske zveze dokazujejo na prepričljiv način, da je politika naše partije pravilna in vztrajna, da je bila vr velikih, zgodovinskih zmag sovjetskega ljudstva, da odgovarja življenjskim interesom delovnih ljudi, da kaže edino pravilno pot h komunizmu, da je zor v navdih za vse mednarodno komunistično in delavsko gibanje.

«Partija je odločno načela vprašanje likvidacije čaščenja osebnosti, zato da se s tem ustvarijo ugodnejši pogoji za izpolnjevanje našega splošnega dela. Istočasno pa se podčrta, da je kritično in resno postavljanje tega vprašanja najboljši dokaz velike politične in moralne sile partije, njene tesne povezave z ljudstvom in nedotakljivosti leninističnih načel. »Vse zgodovinske izkušnje Komunistične partije Sovjetske zveze dokazujejo na prepričljiv način, da je politika naše partije pravilna in vztrajna, da je bila vr velikih, zgodovinskih zmag sovjetskega ljudstva, da odgovarja življenjskim interesom delovnih ljudi, da kaže edino pravilno pot h komunizmu, da je zor v navdih za vse mednarodno komunistično in delavsko gibanje.

«Partija je odločno načela vprašanje likvidacije čaščenja osebnosti, zato da se s tem ustvarijo ugodnejši pogoji za izpolnjevanje našega splošnega dela. Istočasno pa se podčrta, da je kritično in resno postavljanje tega vprašanja najboljši dokaz velike politične in moralne sile partije, njene tesne povezave z ljudstvom in nedotakljivosti leninističnih načel. »Vse zgodovinske izkušnje Komunistične partije Sovjetske zveze dokazujejo na prepričljiv način, da je politika naše partije pravilna in vztrajna, da je bila vr velikih, zgodovinskih zmag sovjetskega ljudstva, da odgovarja življenjskim interesom delovnih ljudi, da kaže edino pravilno pot h komunizmu, da je zor v navdih za vse mednarodno komunistično in delavsko gibanje.

«Partija je odločno načela vprašanje likvidacije čaščenja osebnosti, zato da se s tem ustvarijo ugodnejši pogoji za izpolnjevanje našega splošnega dela. Istočasno pa se podčrta, da je kritično in resno postavljanje tega vprašanja najboljši dokaz velike politične in moralne sile partije, njene tesne povezave z ljudstvom in nedotakljivosti leninističnih načel. »Vse zgodovinske izkušnje Komunistične partije Sovjetske zveze dokazujejo na prepričljiv način, da je politika naše partije pravilna in vztrajna, da je bila vr velikih, zgodovinskih zmag sovjetskega ljudstva, da odgovarja življenjskim interesom delovnih ljudi, da kaže edino pravilno pot h komunizmu, da je zor v navdih za vse mednarodno komunistično in delavsko gibanje.

«Partija je odločno načela vprašanje likvidacije čaščenja osebnosti, zato da se s tem ustvarijo ugodnejši pogoji za izpolnjevanje našega splošnega dela. Istočasno pa se podčrta, da je kritično in resno postavljanje tega vprašanja najboljši dokaz velike politične in moralne sile partije, njene tesne povezave z ljudstvom in nedotakljivosti leninističnih načel. »Vse zgodovinske izkušnje Komunistične partije Sovjetske zveze dokazujejo na prepričljiv način, da je politika naše partije pravilna in vztrajna, da je bila vr velikih, zgodovinskih zmag sovjetskega ljudstva, da odgovarja življenjskim interesom delovnih ljudi, da kaže edino pravilno pot h komunizmu, da je zor v navdih za vse mednarodno komunistično in delavsko gibanje.

«Partija je odločno načela vprašanje likvidacije čaščenja osebnosti, zato da se s tem ustvarijo ugodnejši pogoji za izpolnjevanje našega splošnega dela. Istočasno pa se podčrta, da je kritično in resno postavljanje tega vprašanja najboljši dokaz velike politične in moralne sile partije, njene tesne povezave z ljudstvom in nedotakljivosti leninističnih načel. »Vse zgodovinske izkušnje Komunistične partije Sovjetske zveze dokazujejo na prepričljiv način, da je politika naše partije pravilna in vztrajna, da je bila vr velikih, zgodovinskih zmag sovjetskega ljudstva, da odgovarja življenjskim interesom delovnih ljudi, da kaže edino pravilno pot h komunizmu, da je zor v navdih za vse mednarodno komunistično in delavsko gibanje.

«Partija je odločno načela vprašanje likvidacije čaščenja osebnosti, zato da se s tem ustvarijo ugodnejši pogoji za izpolnjevanje našega splošnega dela. Istočasno pa se podčrta, da je kritično in resno postavljanje tega vprašanja najboljši dokaz velike politične in moralne sile partije, njene tesne povezave z ljudstvom in nedotakljivosti leninističnih načel. »Vse zgodovinske izkušnje Komunistične partije Sovjetske zveze dokazujejo na prepričljiv način, da je politika naše partije pravilna in vztrajna, da je bila vr velikih, zgodovinskih zmag sovjetskega ljudstva, da odgovarja življenjskim interesom delovnih ljudi, da kaže edino pravilno pot h komunizmu, da je zor v navdih za vse mednarodno komunistično in delavsko gibanje.

«Partija je odločno načela vprašanje likvidacije čaščenja osebnosti, zato da se s tem ustvarijo ugodnejši pogoji za izpolnjevanje našega splošnega dela. Istočasno pa se podčrta, da je kritično in resno postavljanje tega vprašanja najboljši dokaz velike politične in moralne sile partije, njene tesne povezave z ljudstvom in nedotakljivosti leninističnih načel. »Vse zgodovinske izkušnje Komunistične partije Sovjetske zveze dokazujejo na prepričljiv način, da je politika naše partije pravilna in vztrajna, da je bila vr velikih, zgodovinskih zmag sovjetskega ljudstva, da odgovarja življenjskim interesom delovnih ljudi, da kaže edino pravilno pot h komunizmu, da je zor v navdih za vse mednarodno komunistično in delavsko gibanje.

«Partija je odločno načela vprašanje likvidacije čaščenja osebnosti, zato da se s tem ustvarijo ugodnejši pogoji za izpolnjevanje našega splošnega dela. Istočasno pa se podčrta, da je kritično in resno postavljanje tega vprašanja najboljši dokaz velike politične in moralne sile partije, njene tesne povezave z ljudstvom in nedotakljivosti leninističnih načel. »Vse zgodovinske izkušnje Komunistične partije Sovjetske zveze dokazujejo na prepričljiv način, da je politika naše partije pravilna in vztrajna, da je bila vr velikih, zgodovinskih zmag sovjetskega ljudstva, da odgovarja življenjskim interesom delovnih ljudi, da kaže edino pravilno pot h komunizmu, da je zor v navdih za vse mednarodno komunistično in delavsko gibanje.

«Partija je odločno načela vprašanje likvidacije čaščenja osebnosti, zato da se s tem ustvarijo ugodnejši pogoji za izpolnjevanje našega splošnega dela. Istočasno pa se podčrta, da je kritično in resno postavljanje tega vprašanja najboljši dokaz velike politične in moralne sile partije, njene tesne povezave z ljudstvom in nedotakljivosti leninističnih načel. »Vse zgodovinske izkušnje Komunistične partije Sovjetske zveze dokazujejo na prepričljiv način, da je politika naše partije pravilna in vztrajna, da je bila vr velikih, zgodovinskih zmag sovjetskega ljudstva, da odgovarja življenjskim interesom delovnih ljudi, da kaže edino pravilno pot h komunizmu, da je zor v navdih za vse mednarodno komunistično in delavsko gibanje.

«Partija je odločno načela vprašanje likvidacije čaščenja osebnosti, zato da se s tem ustvarijo ugodnejši pogoji za izpolnjevanje našega splošnega dela. Istočasno pa se podčrta, da je kritično in resno postavljanje tega vprašanja najboljši dokaz velike politične in moralne sile partije, njene tesne povezave z ljudstvom in nedotakljivosti leninističnih načel. »Vse zgodovinske izkušnje Komunistične partije Sovjetske zveze dokazujejo na prepričljiv način, da je politika naše partije pravilna in vztrajna, da je bila vr velikih, zgodovinskih zmag sovjetskega ljudstva, da odgovarja življenjskim interesom delovnih ljudi, da kaže edino pravilno pot h komunizmu, da je zor v navdih za vse mednarodno komunistično in delavsko gibanje.

«Partija je odločno načela vprašanje likvidacije čaščenja osebnosti, zato da se s tem ustvarijo ugodnejši pogoji za izpolnjevanje našega splošnega dela. Istočasno pa se podčrta, da je kritično in resno postavljanje tega vprašanja najboljši dokaz velike politične in moralne sile partije, njene tesne povezave z ljudstvom in nedotakljivosti leninističnih načel. »Vse zgodovinske izkušnje Komunistične partije Sovjetske zveze dokazujejo na prepričljiv način, da je politika naše partije pravilna in vztrajna, da je bila vr velikih, zgodovinskih zmag sovjetskega ljudstva, da odgovarja življenjskim interesom delovnih ljudi, da kaže edino pravilno pot h komunizmu, da je zor v navdih za vse mednarodno komunistično in delavsko gibanje.

ZA PREMAKNITEV Z MRITVE TOČKE

ZSSR predložila nov načrt za razorožitev

V tork je sovjetski predstavnik na konferenci razorožitvene komisije OZN Gromiko predložil nov načrt za premaknitev z mrtno točko, kamor so zašča pogojanja. Nov sovjetski načrt predvideva znižanje oborožitve, znižanje vsaj vseh držav, vključno ZDA in ZSSR. Načrt vključuje tudi ameriške predloge o slišanju z letal. Seja komisije bo predložiti načrta odločila svoje delo na 3. aprila.

V ameriških krogih so zadovoljni, da je ZSSR vključila v svoje predloge Eisenhowerja predlog o fotografiranju. Zato se pričakuje, da bodo Amerikanci prihodnji teden predložili nekatere popravke k svojemu prejšnjemu načrtu. Sovjetski listi so objavili nekaj člankov o vprašanju razorožitve. «Pravda» pravi, da je anglo-ameriški načrt nazadovan v primeri s prejšnjimi zahodnimi načrti. Prav tako list pravi, da dejansko ta

načrt ne določa meje vojaških sil, odloga prepoved atomskega orožja na nedoločen čas (to dejansko pooblašča uporabo orožja za množično uničevanje). Do sedaj seja razorožitvene komisije OZN ni bila pozitivna. Morda se bo uspeh dosegel v bližnjih dneh, kljub temu da je razvidno, da zahodniki niso do sedaj dokazali, da imajo resne namene za doseg konkretnega sporazuma.

V tem času je še vedno v ospredju vprašanje obiska Malenkova v Veliki Britaniji in bližnjega obiska Hruščeva v Buganin. Zelo neugodno je vplivalo dejstvo, da so nekateri begunci in protikomunistični krogi v Angliji skušali uprizoriti širokopopetno provokacijo proti gen. Serovu, ministru za notranje zadeve v ZSSR. Najbolj pa je prisotnost dejstvo, da je celo vlada šla nekako na roko tej provokaciji z dvomljivimi izjavami, ki prav gotovo ne morejo preveč služiti k ustvarjanju prijateljskega ozračja. Na vsak način je že določeno, da bosta Buganin in Hruščev prispejala v se bosta za časa svojega bivanja nastanila v hotelu «Clairidge» v Londonu.

Jugoslovska skupščina odobrila proračun in družbeni načrt

V petek se je v Beogradu začelo in v tork zaključilo 11. zasedanje Zvezne ljudske skupščine. Na prvem zasedanju je govoril član izvršnega sveta Milentije Popović, ki je obrazložil osnutek novega proračuna in Osnovni predvidevane nekatere spremembe v zvezi z gospodarstvom in položajem. Cilj je, da bi postopoma normalizacija tržnice in izboljšala življenjska raven prebivalstva. Značilnost novega proračuna je razlikovanje med investicijskimi sredstvi in ostalimi izdatki. Iz proračuna bodo financirali izdatke državnih organov in negospodarskih služb, ki koristijo vse prebivalstvu. Investicije bodo financirale izključno iz investicijskih skladov, ki bodo formirali na podlagi zakonskih predpisov občin, krajev in republik.

krat. Najbolj se je povečala proizvodnja ključne industrije (elektroenergije za 1070 odst., črne metalurgije za 350 odst., kovinske za 420 odst.). Vukme, novičke je poudaril, da je bil tudi lani primanjkljaj plačilne bilance obremen. Letošnje napredje jugoslovskega gospodarstva so maksimalni razvoj proizvodnih sil, povečanje storilnosti dela, stabilizacija notranjega tržišča, povečanje kmetijske proizvodnje. Za povečanje kmetijske proizvodnje bodo osnovni ukrepi razvoj družništva, krepitev državnih posestev ter večje investicije v kmetijstvu.

V tork je zvezna skupščina odobrila proračun in družbeni načrt. V «Demokraciji» od 23. marca t. l. smo prebrali kar osem člankov proti komunistom. Vsega skupaj je v tej številki objavila 16 člankov. To pomeni, da je postvela komunistom kar polovico svojih naslovov in, če pogledamo stolpce, pa preko polovico svojega svineca. Zato nam ne smemo zamisliti, če jim postavimo en sam članek, ki zavzema le šestdesetino našega prostora. Zamisliti nam ne smemo predvsem zaradi tega, ker svoj prostor raji posvečamo konkretnim vprašanjem, ki zanimajo našo življenjsko.

«Vseeno odgovarjati na vse tiste članke, ker bi bilo nesmišljeno. Glavci so pač glavci. Zelim pa ugotoviti, da je početje «Demokracije» logično. Od določanih krogov so dobili nalogo, da vsaj nekaj Slovincem pridobijo za stvar vedenje vlade in vladnih strank. Zato so tudi našli vr

PRED IV. REDNIM OBČNIM ZBOROM S.H.L.P.

Društva naj postanejo družina za vse Slovence

Londonem spazuramo goslovijo in Italijo smo Slovenci tržške, a o narodnostna manjšina velikega naroda, ki predno in demokratično za katere uveljavljajo italijanske množice na voljih, ker se še vedno krogi raje zatekajo in dom javne varnosti. V ta domah ni težko razumeti, da iz dneva v dan postajajo naše narodnosti manjše, vrnitve odgovornosti, ki v najboljšem delu naših pravic, težen in delu sploh ne loznajo, kar bilam niso tudi enostrani telesoprtni.

pred kratkim se je le tina vse kot na sovražni zdej pa se dea med razlika. Naenkrat so se slovenski demokrati, esence zaključijo od totalitarizma, za katere se goji svoje simpatije, ki naj bi o vrnitve skupen nastop v, da bi naših narodnih pravi, ki da so pa nam sovražno etnikofozni tukašnji italijan rozi — od misinov do so-kratov — je obče-

ZA NAŠE KMETE

Mehanizacija v vrtnarstvu

Drug primer imamo s seljalnim strojem, kateri pride za seaj v poštev v vrtnarstvu v glavnem za špinačo, blesec, grah in še neke druge kulture. S tem strojem napravi človek v eni uri prav tako več dela, kot da bi isto opravilo izvrševal ročno od jutra do večera.

Da se kaže pomen mehanizacije za rentabilnost vrtnarstva, sta že ta dva primera dovolj. Priden vrtnar si bo napravil enostavno računico, pa bo že videl, koliko ga stane skopati določeno parcelo s frezo in jo sejati s seljalnim strojem ali pa jo obdelati ročno, to je z motiko, nato z vilami, ročno sejanje in nato še počakanje. Toda takšna računica ne jemlje v obzir vseh koristi mehanizacije, kajti ta upošteva le zmanjšano množino truda in skrajšani agrotehnični rok dela za določeno kuro, ne upošteva pa še kakovosti dela in končno povečane donosnosti kulture. Če vzamemo v obzir vse te faktorje skupaj, bomo res videli, neizmerno in nepodbitno prednosti strojne obdelave pred ročno.

Freza zrahlja zemljo popolne in bole kot vsako drugo orodje. Ta stroj ustvarja olačno ležišče za seme, kajti rahlja prst enakomerno in precej globoko. Za naše vrtnarske zemlje ne pride v poštev črsto, da freza razruši e njihovo strukturo, kajti so precej bogate na organskih snoveh.

Sejalni stroj zagotavlja vsem semenom enake pogoje za razvoj. Vsa semena pridejo v enako globoko, imajo enak dostop k vlagi in kajli enakomerno in istočasno. Takšna setev prekrasno omčašča plevel, ki je velike koristi za kulturo, tudi če med njo ni plevela.

Takšne neizpodbitne prednosti mehanizacije bi lahko omenili še za druga opravila v vrtnarstvu, ki jih danes, zahvaljujoč se sodobni znanosti in tehniški lahki izvršimo s stroji dosti hitreje, z manjšimi napori, bolje in z večjim končnim uspehom.

Traktor v zadržnih kravami v vasi Loučka na Českoslovaškem (Fotoagencija CTK)

Pomladna radost

Stanovanjsko vprašanje - Rakova rana našega mesta

V štirih letih bi lahko zgradili desettisoč ljudskih stanovanj

Predlogi komunistov bi omogočili tudi olajšanje brezposelnosti. Pri vsej krizi še 500 stanovanj praznih - Nova nevarnost sodnih izgonov brez možnosti priziva in brez dodelitve primernega zatočišča

Anton Gerlanc
Sovjetski violinist Ojstrah v Londonu
Sovjetski violinist David Ojstrah je doživel ob svojem londonskem gostovanju, kjer je nastopil v televizijskem programu in celovečernem koncertu v Royal Festival Hallu z Beethovenovimi, Prokofjevimi in Tartinijevimi skladbami, izreden uspeh. Kritika «Timesa» in «Daily Telegrapha» ga pristiha med najdovršenejše violiniste današnjega časa z neodkritljivo tehniko.

Stanovanjsko vprašanje - Rakova rana našega mesta
Z članka, ki smo ga objavili v zadnji številki našega lista, je jasno razvidno, da je stanovanjska kriza vredna temeljite proučitve in zahteva racionalne ukrepe, da se odpravi trpljenje tistih družin, ki ne morejo imeti vedrega življenja, dokler nimajo primerne doma, in se rešijo je ene natežjih skrbi, ki jim greni življenje. Dosedajni upravitelji našega mesta, kot je vsem že znano, niso pokazali razumevanja, za to tisoče družin, ker so jim misli in skrbi vse druge kot pa pri potrebah delovnih ljudi, ki nimajo možnosti razpolagati z milijoni in si sami zgraditi dom.

Naša partija in njeni svetovalci v občinskem svetu so neštokrat postavili to vprašanje in tudi nakazali najboljše načine za odpravo stanovanjske krize. Tudi sedaj, ob ugovorih, da se stanje, namesto da bi se popravilo, vedno bolj slabša, postavlja naša partija vrsto zahtev, katerih uresničitev bi neovčno omogočila skorajšnjo odpravo stanovanjske krize iz dnevnega reda našega mesta.

Tako bi bilo potrebno izredno nakazilo vlade, s katerim bi se v štirih letih zgradilo vsaj 10.000 ljudskih stanovanj. Pri tem bi se zaposlilo okrog 2.000 zidarjev in 5.000 težakov, kar bi olajšalo težko brezposelnost, obenem pa bi imela celozna mala in srednja industrijska in obrtniška podjetja, ki so tudi v krizi. Glede rušenja starega mesta, za katero

Objavljamo duhovito črtico Ilje Ilja in Evgenija Petrova, ki sta ustvarjala skupaj in sta bila mojstra sodobne ruske satire. Zaslужba po svetu s humorističnimi in satiričnimi deli (*Dvanajst stolov*, «Zlato tele», «Enonadstropna Amerika».) Uredništvo ilustriranega lista «Svet doživljajev», ki izhaja vsakih dvanajst dni, se je zadelo, da pogreša umetniških del, ki naj bi vzbudila pozornost mladih čitateljev.

Bila so nekakšna dela, ampak vse to ni bilo isto, kar so iskali. V njih je bilo vse preveč silnave resnosti. Ta dela so, po pravici povedano, mračila dušo mladega čitatelja, namesto da bi jo priklenila. Urednik pa je hotel prav to, da bi bila prikladna.

Napoved so sklenili naročiti roman v nadaljevanjih. Uredniški kurir je stekel s povabilom k pisatelju Moldavancevu, in lejte si, že drugi dan je sedel Moldavancev na kramarskem divanu v uredniški delovni sobi.

«Veste», je razlagal urednik, «to mora biti zanimivo, novo delo, polno mikavnih doživljanj. Sploh naj bo to sovjetski Robinzon Crusoe, ki bo bralca prikrepal.»

reše vprašanje, ki je imelo svoj odmev tudi v občinskem svetu, kjer je bila tudi glede tega vprašanja dosežena soglasnost. Gre namreč za stanovanjske igone, glede katerih so sodne oblasti začele tolažiti po svoje zadnji odlok št. 159 vladnega komisarja in so že začele pošiljati prizadetim obvestila o izgonu, proti kateremu ni priziva. Po tem tolaženju bi prišli posebno v nevarnost poleg ostalih tudi vratarji in naemniki ter počinjalniki, ki so prišli v stanovanja po 1. marcu 1947 (odnosno 1. aprila 1949. V prvem trenutku kaže, da gre za okrog tisoč družin, ki bi bile na ta način vržene na cesto; toda to število bi se nedvomno povečalo, če bi se nadaljevalo s prakso, ki se sedaj uvaja in pri čemer bi imeli lastniki stanovanj popolnoma proste roke za izganjanje družin in spekuliranje z visokimi nagradami za oddajo praznih stanovanj.

Spričo tege je Zdrženje za pravico do stanovanja nemudoma protestiralo pri vladnem komisarju ter zahtevalo, naj se zadeva izgonov omeji samo na primere, v katerih se prizadetim lahko preskrbi primerno bivašišče. Sicer bo preveč ljudi popolnoma na cesti. Tudi sama komisija za dodeljevanje stanovanj je priznala, da ni na razpolago zasilih stanovanj in je treba zato vprašanje temeljito pregledati.

Toda te dni se je pojavilo tudi drugo zelo važno in pe-

Toda ti soglasni protesti bo-

reže vprašanje, ki je imelo svoj odmev tudi v občinskem svetu, kjer je bila tudi glede tega vprašanja dosežena soglasnost. Gre namreč za stanovanjske igone, glede katerih so sodne oblasti začele tolažiti po svoje zadnji odlok št. 159 vladnega komisarja in so že začele pošiljati prizadetim obvestila o izgonu, proti kateremu ni priziva. Po tem tolaženju bi prišli posebno v nevarnost poleg ostalih tudi vratarji in naemniki ter počinjalniki, ki so prišli v stanovanja po 1. marcu 1947 (odnosno 1. aprila 1949. V prvem trenutku kaže, da gre za okrog tisoč družin, ki bi bile na ta način vržene na cesto; toda to število bi se nedvomno povečalo, če bi se nadaljevalo s prakso, ki se sedaj uvaja in pri čemer bi imeli lastniki stanovanj popolnoma proste roke za izganjanje družin in spekuliranje z visokimi nagradami za oddajo praznih stanovanj.

Toda te dni se je pojavilo tudi drugo zelo važno in pe-

Toda ti soglasni protesti bo-

Ugodni vtisi prof. Tondija o našem kulturnem izživljanju

Oh priliki prireditve v počastitev slovenskega pesnika Prešerna, ki je bila v Križu predložitelj, smo srečali prof. Tondija, ki se je bil na povabilo Križanov udeležil prve večje kulturne manifestacije v našem ljudskem domu, in mu postavil nekaj vprašanj.

V.: Ali je to prvič, ko prihajate v Trst?

Odg.: Ne drugič. Prvič sem obiskal Trst leta 1921, toda bilo je vse drugače. Spominjam se, da so takrat fustji že divjali. Danes pa, dasiravno je stanje mesta sprememb, je občutiti veliko sprememb.

V.: Kakšen vtis vam je napravilo naše mesto po tolikih letih?

Odg.: Najbolj mi je imponiralo ljudstvo; opazujem, da je tukajšnje prebivalstvo resno in zavedno, ki ga časopisna besedila nekaterih krogov ne uspejo ukrotiti. Zaradi tukajšnje gospodarske stanja ljudstvo znatno trpi in uvideva, da časopisne izjave vladajočih ne prinašajo koristi, temveč so le besede na papirju. Zato se tudi politične sile postopoma usmo-

kljujejo v pravi tir. Iskusteje učijo tukajšnje ljudstvo ter ga spravljajo v obravnavanje političnih vprašanj — ki v miniaturni ponatvajo velika vprašanja mednarodnega pomena — in v iskane poti za ureditev razmer in rešitev iz sedanjega stanja. Zavedajo se, da je Križanska demokracija in drugi vladni strank je nujno, da se levčarske sile združijo, da se združi vse delovno ljudstvo negledno na narodnost in na ideološko pripadnost, kajti vsi občutijo posledice sedanjega položaja, ter da si zastavijo program rešitve Trsta. Ljudstvo se vsega tega zaveda in odhod izhaja njegova resnost in razmišljanje.

V.: Ob priliki tukajšnjega bivanja ste prišli tudi v stik s slovenskim prebivalstvom teh krajev. Kaj ste značilnega opazili v njihovem življenju?

Odg.: Opazujem, da družijo Slovence bratska povezava, čeprav sluša Križanska demokracija prodirati med nje potom slovenskih razpadajočih sil. Te sile, ki so podvržene gospodarskemu podkupovanju, se pravzaprav že majojo zaradi prepričevalne dejavnosti tistih, ki se zavajajo, kje je treba iskati rešitve. Zato zadržani postajati jasno, da se igra obraca, ker slovensko narodno manjšino družijo borbeni duh, ideološke in humanitarne vsebine, do čim ostale sile, ki bi hotele spraviti Slovence na drugo pot, postajajo brezpomembne, brez vsake vsebine.

V.: Ali vam je znano, da tukajšnje slovenske sile, ki so bile v časa fašizma uničene in zopet ustanovljene leta 1945, po končani vojni še nimajo zakonske ureditve?

Odg.: Prvič slišim to in smatram, da je to nekaj nezastlačljivo. Fendar se ne čudim; na Trst gleda vlada nacistično, Trstom smatra za tuje; tudi v tem se odlikuje nivoost vladajočih krogov.

V.: Kakšen vtis odnašate z današnje prireditve?

Odg.: Presenetila me je velika bratska povezava ki jo zasledujem tudi v najgloblji in najčustvenejši življenjskih izražanjih v kulturi, v umetnosti, v pesnitvi. V smislih pesmi je občutiti veselje a tudi globoka melanholija zaradi nekega neuresničene cilja. saj se Slovenci čutijo tuji v socialni ureditvi, kot je sedanja. Zato se njihovo stremjenje ne omeji na zemljepisno domovino, temveč zaradi njihove enotnosti in politične zrelosti so njihovi pogledi uprli v splošno ureditev, kjer bodo našli domovino enotnosti in bratstva med človeškimi bitji.

Ples v poljskih narodnih nošah (Fotoagencija WAF)

V.: Ali se mislite še zadržati v našem mestu?

Odg.: Ne, odhajam v Milan, kjer me čaka žena. Toda v Trst se vrnem v kratkem.

Po končani predstavi se je prof. Alighiero Tondi ustavil v Križu v krogu predstavnikov SHLP in občinskih svetovalcev ter domačinov in v ljudno odgovorjal na nešteto vprašanj, ki so mu jih zastavljali Križani in Skedenjci, Saležci in Kolonkoveci. Stisnil je tudi roko povodijem, ki so vodili zborna na nastopih, in jim čestil k uspehu, ter izrazil svoje nardušnje nud uspehim koncertom.

J. G.

Prof. Tondi

«Križarka Potjomkin» najboljši film

Francoski umetniki in književniki so v posebni anketi določili naslednje lestvice najboljših filmov od nastanka filmske produkcije do danes: 1. Eisensteinova «Križarka Potjomkina» (ZSSR), 2. Chaplinov «Zlati opoj» (samostojna produkcija), 3. De Sicaovi «Tatovi koleci» (Italija), 4. Jena Renoira «Millions» (Francija), 5. Fellinijeva «La Strada» (Italija), 6. Drevesnjeva «Jeanne d'Arc» (ZDA), 7. Carnesa «Napolci je dan» (Francija), 8. Pabstova «Beraška opera» (Avstrija).

Velik kulturni praznik v Križu

Prejšnjo nedeljo popoldne je bila v našem ljudskem domu, posvečenem padim za svobodo, v Križu, prva večja kulturna prireditve, ki je bila v počastitev največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna. Praznično razpoloženje je vladalo že od ranega jutra v vsej vasi, a ko je ob 16.30 pred Domom začela domača godba ter s tem opozorila na začetek prireditve, so vsi v okoliščini trumoma hiteli v dvorano ter jo napolnili do zadnjega kotička.

Prireditve je otvorila odlična domača pevski zbor pod vodstvom Gine Sulčič in Marja Bogataca s himno «Hej Slovani», ki jo naše primorsko ljudstvo prav posebno občuti ter je dala vse prireditve posebno slovesen značaj. Nato je nastopil domači

pevski zbor «Vesna», ki ga vodi Franko Zerjal, s Prešerenovim venturijevim «Kam? Priložnostni nagovor je imel predsednik društva «Vesna» Justo Kosuta, ki je v zgoščeni besedah orisal Prešerenovo življenje, delo in pomen ter podčrtal nujnost sodelovanja vseh Slovencev tako v kulturnem, kakor tudi v narodno obrambnem smislu. Dva kulturna Domova v vasi — je dejal — naj ne bosta kamen spotike, marveč torišče skupnega naprednega ljudsko prosvetnega delovanja, ki naj družijo vse Križane. Govor so vsi navzoči navdušeno odobrvali.

Sledil je domači pevski zbor s pesmimi «Merje adrijsko», «Karamfile», pri kateri je solo točko lepo zapel dirigent Franko Zerjal, in «U boja». Zbor je za svoje lepo petje že navdušeno priznanje občinstva. Justo Kosuta je nato recital pomenbno Prešerenovo «Zdravljico». Sledila je ljubka točka dveh pogumnih mladih pionirjev, Igorja, ki je zapel, in Vojka, ki ga je spremljal s harmoniko, «Na planincih» in «Moj očka ima konjica dva», ki sta za svoj nastop žela zasluženo, navdušeno priznanje. Tretjaj Vojmir je nato lepo deklariral Prešerenovo «Gloso» in član domačanske dramske skupine, Lucijan Terčon, je občuteno podal Prešerenovo «rbi», kateri je sledil oktet s Proseka-Kontovela pod vodstvom Lovka Kapuna, ki je ubrano in občutno zapel «Zemlja slovenska», «Ljubec in pomlad», «Lahko noč» in «Ob večerni uri».

Marljijski mešani pevski zbor Saležčnikov je nastopil tokrat pod vodstvom hčerke obolelega pevovodje Hermana Milič, učiteljice Marje Milčič. Prva lepo je odpel pesmi «Naša zvezda», «Triglav» in «Pozdravljam te vtipski dom». Med nastopi raznih zborov je recital Kosuta še Prešerenovi «Hčere svata» in «Orglarje». Mešani pevski zbor «Gaj» od Banov, ki ga vodi Danilo Pertot, je najmlajši zbor na Tržaškem, v katerem so sami mladinci in ki je komaj na začetku svojega delovanja. Vseka, ker jih moramo za marljivost in pozitivnost pohvaliti ter pričarjati, da bodo z nadaljnjo prizadevanostjo gotovo dosegli še lepe uspehe.

Kot zadnji je nastopil odlični moški pevski zbor «Rota» iz Trsta pod vodstvom dirigenta Vekjeta, ki je zapel «Lahko noč», «Dobro večer», «Zvonček» in nazadnje hrvaško «Kresimir». Na splošno željo je moral dodati še eno od svojih veselih ter žel navdušeno priznanje.

Ob zaključku se je predsednik zahvalil vsem sodelujočim skupinam ter jim izročil v spomin na ta prvi kulturni praznik v našem ljudskem domu padlih za svoboda lične spominske diplome, nakar je godba, ki je ves čas med točkami sporeda igrala veselo komade, zaključila prireditve s «Hej Slovani».

Omenim naj še, da se pevski zbor iz Riemani in Glasbeni kmečki kvartet iz Boljanca nista mogla udeležiti prireditve zaradi pogreba poirtvovalnega godbenika Juljana Petra iz Riemani, sorodnika sodelujočih pri obeh skupinah. Na prireditvi je bilo v imenu navzočih javno izrečeno svojim iskreno sozobje.

Po zaključku je občinstvo odhajalo s prireditve s prijetnim občutkom zadovoljenja. Zvečer je bil v dvorani ples, pri katerem je prisla na svoj račun posebno mladina, a tudi starejši so zasedli prostore pri mizah v dvorani in na galeriji ter se zabavali še pozno v noč.

Zelimo, da bi prosvetno društvo čimprej organiziralo podobne prireditve. Organizatorjem te lepe prireditve in sodelujočim pa izrekamo vse priznanje.

JUGOVA

Ilif in Petrov

KAKO JE NASTAJAL ROBINZON

zajekih je naravnost izvrstno, popolnoma v duhu časa. Ampak veste, osnovna misel mi pa ni nič drugačija. Bil je človeka z naravo.» je kakor po navadi kratko rekel Moldavancev.

«Ampak, to ni nič sovjetskega.»

«Pa papiga? Ta vendar pri meni nadomestila radio. Izkusena napovedovalka!»

«Papiga — lepo. Tudi pa vrtičkov je ljubka zadevščina. Ampak tu ne čutiš sovjetskega javnega življenja. Kje je na primer mestkom? I Kje je vodilna vloga sindikatov?»

Moldavancev je to pogledal. Brž ko je začutil, da mu romar morda ne bodo sprejeli, ga je maloma minila molčevnost. Zgovoren je postal.

«Odkod, za boga svetega, mestkom, saj otko vendar ni obljuden!»

«Da, popolnoma prav imate, otko ni obljuden. Toda mestkom mora biti. Jaz nisem umetnik besede, ampak na vašem bi to postavil. Kot sovjetski element.»

«Toda vsa vsebina temelji vendar na tem, da otko ni obljuden...»

«Pa naj bo še nabiralca članarine,» se je vdal Moldavancev. «To je celo tudi umestno. Omožila se bo s predsednikom ali morda celo s samim Robinzonom. To se bo še veselje bralo.»

«Nikar tega! Ne ponižujte se do pecestnega prostavta, do neupostne erotike. Naj dekle le pobira svojo članarino in jo shranjuje v nezgorljivi omari.»

Moldavancev je zrasel na divanu.

«Dovolite, vas prosim, na neobljudenem otko ne more biti nezgorljive omare!»

Urednik se zamislil.

«Kajkaj, kajkaj,» reče nato, «tam v prvem poglavju imate čudoviti odstavek. Valovi vržejo z Robinzonom in s člani mestkoma vred tudi razne predmete na obalo.»

«Seki-ro, puško, kompas, sodček ruma in steklenico zdravila zoper skorbut,» svetočno nastoje pisatelj.

«Run črtajte,» brž poseže vmes urednik, «in potem, kaj jim ho tista steklenica zdravila zoper skorbut? Komu neki je potrebna? Rajsi stekleničko črnila in, vsekakor, nezgorljivo o-maro!»

«Kaj ste se vohodi v to omaro! Članarino lahko odlično hranijo v duplini baobaha. 2) Kdo bi jo tam ukradel?»

«Kako, kdo? Pa Robinzon? Pa predsednik mestkoma? Pa rešeni člani? Pa trgovska komisija?»

«Kaj se je tudi ta rešila?» plaho vpraša Moldavancev.

«Rešila se je!»

«Nastal je premolk.»

«Ali ni val morda vrzel tudi sejne zaice?» zbadljivo vpraša pisatelj.

«Se-ve-da! Ljudem, zaboga, je treba usta-

1) Mestkom, krajevni odbor sindikatov.

2) Baobab, mogočno razraslo ekotično drvo z osvežujočim sadom, opiče krušno drevo.

